

ТАҚРИЗИ

мушовири илмӣ ба диссертатсияи Резмонова Қурбоной Шарифовна дар мавзӯи «Маҳсулнокии намунаҳои гандуми мулоим (*triticum aestivum* L.) аз коллексияи ИУР-и Федератсияи Россия дар шароити ҷануби Тоҷикистон», ки барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои кишоварзӣ аз рӯйи ихтисоси 06.01.01 – Зироаткорӣ умумӣ, растанипарварӣ пешниҳод шудааст.

Мубрамияти мавзӯи таҳқиқи диссертатсионӣ

Гандум, яке аз зироатҳои асосии кишоварзӣ ба шумор рафта, барои таъмини амнияти озуқаворӣ аҳолии қураи Замин нақши калонро мебозад..

Вале, истехсоли гандум дар Тоҷикистон ҳоло талаботи аҳолиро пурра қонеъ намегардонад ва зарур аст, ки дар оянда истехсоли он зиёд гардонида шава. Самти асосии ҳалли мушкилоти таъмини ғаллаи хушсифат дар Тоҷикистон ба эҷоди навҳои нави гандум, ки ба таъсири манфии муҳити экологӣ тободар бошанд ва дорои миқдори зиёди сафеда, ки аз рӯи миқдори аминокислотаҳо муайян мегардад, вобастагии калон дорад. Дар робита ба ин, унвонҷӯӣ омӯзиши хусусиятҳои морфологӣ ва аломатҳои хоҷагӣ арзишмандии намунаҳои арзишмандӣ аз коллексияи (коллексия) ҷаҳонии ИУР-и Федератсияи Россия гирифтaro пеша намудааст. Вобаста ба ин, вай омӯзиши хусусиятҳои сабзиш ва рушди намунаҳои гандуми мулоимдона; муқаррар кардани давомнокии давраи нашъу намои онҳо; тавсифи аломатҳои генетикии намунаҳои ояндадори гандуми мулоимдоноро дар шароити агроэкологии водии Вахш ва таъсири нурии маъданӣ (нитроаммофоска) ба ҳосилнокии намунаҳои гандум ҳаматарафа омӯхта баромадааст.

Резмонова Қурбоной Шариповна қорҳои илмӣ хешро соли 2016 оғоз намудааст. Вай дар давоми гузаронидани таҳқиқот маҳорати баланди экспериментали доштани худро нишон дода, натиҷаҳои арзишмандӣ илмиро ба даст овардааст. Об'ектҳои таҳқиқоти дар шароити иқлими гарми шаҳри Бохтари вилояти Хатлон вобаста ба хусусиятҳои генетикии онҳо ва маҳсулнокии намунаҳои гандуми мулоими аз коллексияи ИУР -и Федератсияи Россия гирифташударо, бартарии онҳоро нисбат ба навҳои муқаррарии гандуми «Ормон» исбот намудааст. Унвонҷӯ қорҳои илмиро дар заминҳои таҷрибавӣ кафедраи биологияи умумии факултети химия ва биологияи Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав ва филиали Институти зироаткорӣ Академияи илмҳои кишоварзии Тоҷикистони дар вилояти Хатлон воқеъ буда, дар озмоишгоҳи Институти ботаника, физиология ва генетикаи растаниҳои АМИТ дар сатҳи баланди илмӣ ба ҷо овардааст.

Кори диссертатсионии **Резмонова Курбоной Шарифовна** дар мавзуи «Маҳсулнокии намунаҳои гандуми мулоим (*triticum aestivum* L.) аз коллексияи ИУР-и Федератсияи Россия дар шароити ҷанубӣ Тоҷикистон» аз муқаддима, 5 бобо, 21 зербобо, хулоса, тавсияҳо оид ба истифодаи амалии натиҷаҳои таҳқиқот ва руҳи адабиёти истифодашуда иборат мебошад.

Дар муқаддима мубрами мавзуи диссертатсионӣ бо назардошти маълумоти дар адабиёти илмӣ мавҷудбуда асоснок карда шудааст, дараҷаи омӯзиши масъалаи илмӣ- таҳқиқотӣ арзёбӣ гардида, объект ва мавзуи таҳқиқот, ҳадаф ва вазифаҳои он, асосҳои назариявӣ ва методологӣ, наwgониҳои илмӣ, аҳаммияти назариявӣ – амалӣ ва дигар маълумотҳои илмӣ оварда шудаанд.

Боби якуми диссертатсия. Унвонҷӯ дар боби якум қорҳои олимони ватанӣ ва хориҷи кишварро, ки ба мавзуи таҳқиқот алоқаманд мебошанд, пурра таҳлил намуда, онҳоро дар диссертатсияш васеъ истифода намагадааст.

Боби дууми диссертатсия. Ин боби диссертатсия ба шароити иқлими минтақаи таҳқиқот, таркиби хок, намудҳои намакҳои таркиби хок, оид ба нишонаҳои генетикии маводҳои таҳқиқотӣ ва усулҳои таҳқиқот бахшида шудааст.

Дар боби сеюм, унвонҷӯ натиҷаҳои ниҳии ба даст овардари пурра таҳлил гардида, оиди ба давраҳои нашъунамои намунаҳои гуногуни гандум, намуда, ба гармӣ тобоварии намунаҳои нави гандумро ҳангоми истифодаи нурии маъданӣ (нитроаммофоска) ва ҳосилнокии онҳоро нисбат ба навъи гандуми мулоимдони ватании “Ормон” маълумотҳои муфиди илмиро ба қалам додааст.

Дар боби чоруми диссертатсия унвонҷӯ арзиши аслии маҳсулот, арзиши умумии маҳсулот ва самаранокии парвариши намунаҳои нави гандумро, нисбат ба навъи гандуми муқарррии “Ормон” собит намудааст.

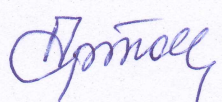
Дар боби панҷуми диссертатсия, унвонҷӯ баррасии натиҷаҳои таҳқиқотро оид ба намунаҳои нави таҳқиқшудаи гандуми мулоим дар шароити иқлимии шаҳри Бохтари вилояти Хатлон пешниҳод намудааст ва дар хулосаҳои овардашуда, натиҷаҳои асосии таҳқиқотро нишон додааст.

Диссертатсия ва автореферат мазмуни асосии таҳқиқотҳои гузарондашударо ифода менамоянд.

Хулоса. Диссертатсияи Резмонова Курбоной Шарифовна дар мавзуи «Маҳсулнокии намунаҳои гандуми мулоим (*triticum aestivum* L.) аз коллексияи ИУР-и Федератсияи Россия дар шароити ҷанубӣ Тоҷикистон» қори илмии анҷомёфта ба шумор рафта, бо мубрамиаш, бо аҳамияти назариявӣ ва амалӣ доштани оиди омӯзиши намунаҳои ояндадори гандуми мулоимдона ва самаранок будани парвариши онҳо дар шароити

чануби Тоҷикистон, ба талаботи Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ (қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, №267) ва Дастурамали оид ба тартиби барасмиятдарории диссертатсия ва автореферати диссертатсия (қарори Раёсати Комиссияи олии аттестатсионӣ назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 31 марти соли 2021, №3) ҷавобгӯ буда, ба талаботи КОА назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон мувофиқат менамояд ва муаллифи он Резмонова Қурбонӣ Шариповна сазовори дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои кишоварзӣ аз рӯи ихтисоси 06.01.01.-зироаткорӣ умумӣ, растанипарварӣ мебошад.

Мушовири илмӣ, доктори илмҳои кишоварзӣ,

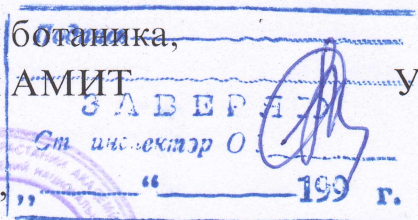
 Партоев Қурбоналӣ

Суроға: 734065, Ҷумҳурии Тоҷикистон, ш. Душанбе,
кӯчаи Зарафшон, массивӣ 1, хонаи 10, хучраи 56.

Телефон: (+992) 918 -64-95-05. E-mail pkurbonali@mail.ru

Имзои Партоев Қурбоналиро тасдиқ мекунам:

Сардори шӯъбаи кадрҳои Институти ботаника,
физиология ва генетикаи растаниҳои АМИТ

Умарова Н.С.

Суроға: 734003, Ҷумҳурии Тоҷикистон,
ш. Душанбе, кӯчаи Каримова, 27.

Телефон: (+992) 918 -64-95-05.

E-mail pkurbonali@mail.ru

31.01.2024

